

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА
ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р.

№ 19 (1672).

22 ТРАВНЯ 1987 РОКУ.

Ціна 2 ксп.

Рішення XXVII з'їзду КПРС — в життя!

Правофлангові

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ ІСТОРИКІВ

Протягом трьох днів — з 19 по 21 травня — Одеський Будинок вчених перетворився в центр міжнародної зустрічі істориків. Тут проходила наукова конференція «Класи і політичні партії в Жовтневій революції в Росії», яка була організована Міжнародною комісією по історії Жовтневої революції і Одеським держуніверситетом.

В конференції, окрім радянських істориків, взяли участь відомі знавці історії Радянської держави із соціалістичних країн — ЧССР, НДР, НРБ, ПНР, УНР, КНР, а також із США, Великобританії, Франції, ФРН, Австрії, Фінляндії та Індії.

Банком, в день відкриття конференції, її учасники поклали квіти до пам'ятника В. І. Леніну, обеліска Невідомого матроса, пам'ятника потьомкінцям.

Симпозіум коротким вступним словом відкрив патріарх радянських істориків академік І. І. Мінц.

З привітанням до учасників конференції звернулись заступник голови Одеського облвиконкому В. А. Черкаський і ректор Одеського держуніверситету професор В. В. Сердюк, які висловили задоволення з нагоди того, що Одеса була обрана місцем проведення такого визначного форуму, присвяченого 70-річчю Великої Жовтня.

На адресу конференції надійшли теплі привітання від численних осіб і організацій. Зокрема, в привітанні віце-президента Академії наук СРСР П. М. Федосєєва було висловлено сподівання, що учасники конференції об'єктивно і повно розкриють у своїх доповідях і наукових дискусіях всесвітню історичну роль Жовтневої революції у розвитку людства.

В одному з наступних номерів «ЗНКУ» буде надруковано більш докладний звіт про роботу конференції.

Ласкаво просимо до клубу

Щодня після 17-ї години в аудиторії № 68 головного корпусу ОДУ, в якій міститься клуб виборців, проводяться різноманітні заходи: лекції, бесіди, зустрічі з цікавими людьми.

Бесіду про радянську виборчу систему провів нещодавно доцент Б. А. Пережняк. Доцент М. Г. Смола виступила перед виборцями з лекцією «Радянська Конституція — найдемократичніша в світі». Інтерес присутніх викликала лекція доцента В. В. Анищука «Січний Пленум ЦК КПРС про удосконалення радянської виборчої системи як один з ключових напрямів демократизації суспільного життя».

В клубі проводяться зустрічі виборців з представниками радянських органів, громадських організацій, з керівниками університету. Всім сподобалась зустріч молодих ви-

борців з ветеранами партії, яка відбулась 5 травня цього року.

Що передбачається планом роботи клубу на кінець травня і червень місяць? 25 травня має відбутись лекція професора О. Г. Лобунця «XIII п'ятирічка — п'ятирічка докорінного перелому в соціально-економічному розвитку країни». 29 травня з лекцією «Критика буржуазних фальсифікацій стану особистості при соціалізмі» виступатиме старший викладач Ф. В. Нех.

12 червня бесіду з виборцями «70-років по шляху Жовтня» проведе професор М. Н. Якупов.

Клуб виборців продовжує свою роботу. Чекаємо на ваші пропозиції і ініціативи. Наша адреса: вул. Петра Великого, 2, аудиторія 68.

О. ТАРАН,
старший агітатор, філфак.

Жанна Біленко — студентка III курсу біофаку. Вона член комсомольського бюро факультету. Одним із проявів її громадської активності була особиста участь у створенні на біофаці клубу за інтересами «Зодіак». Про музичні засідання в цьому клубі наша газета вже писала, і досвід біофаківців викликав інтерес у студентів інших факультетів. А ще Жанна хотіла б, щоб на факультеті працював інтерклуб, в якому могли б потоваришувати не тільки радянські та іноземні студенти, але й представники братніх республік нашої країни. Коли виникла ця ідея? Жанна розповідає: на Всесоюзному інтернаціональному фестивалі студентів у Києві, делегатом якого її було обрано. Ідей у дівчини чимало. Чому б не створити дискусійний клуб «Мода і спілкування». І вона розраховує на те, що товариші гаряче підтримають її задум.

НА ЗНІМКУ: Жанна БІЛЕНКО.

Фото Є. Краснопольського.

Назустріч виборам

В університеті завершилося висунення кандидатів в депутати міських Рад народних депутатів двадцятого скликання.

На зборах студентів, викладачів, співробітників факультетів було висунуто найбільш достойних. Звертає на себе увагу вимогливий підхід учасників зборів до особистих якостей кандидатів.

Більшість голосів набрали ті, хто понад усе ставить громадянські обов'язки, хто проявляє чуйність до людей, хто вміє самокритично оцінити наслідки своєї роботи.

На зборах колективу істфаку було висунуто три кандидатури: студентки III курсу Тетяни Вікторівни Капелюшної,

студента II курсу Сергія Анатолійовича Мариняка, студента II курсу Юрія Миколайовича Хмельовського.

Переважають більшістю голосів колектив істфаку висунув своїм кандидатом у депутати Центральної районної Ради народних депутатів по виборчому округу № 158 Сергія Анатолійовича Мариняка.

На зборах студентів і викладачів механіко-математичного факультету було запропоновано дві кандидатури у депутати Центральної районної Ради по виборчому округу № 103: студентки II курсу

Наталі Ерленівни Ковальчук і студентки II курсу Елеонори Олександрівни Щедрини. Більшістю голосів кандидатом у депутати висунута Наталія Ерленівна Ковальчук.

Активно пройшли збори трудового колективу на юрфаці, на яких було висунуто дві кандидатури в депутати Центральної районної Ради по виборчому округу № 117: доцента Івана Михайловича Сироти, депутата цієї Ради минулого скликання, і доцента Анатолія Семеновича Васильєва. Обидва кандидати добре характеризувалися присутніми. Учасники зборів віддали перева-

гу доценту Анатолію Семеновичу Васильєву. Його кандидатура висунута одностайно.

Проійшли збори колективу студентів і викладачів хімфаку з нагоди висунення кандидата у депутати Центральної районної Ради по виборчому округу № 116. Було запропоновано дві кандидатури: доктора хімічних наук Тетяни Леонідівни Ракитської і доцента Людмили Яківни Глинської. Більшістю голосів кандидатом у депутати висунута Людмила Яківна Глинська.

На зборах були обрані також довірені особи кандидати у депутати.

У Ради — кращих

У ректораті ОДУ

Готовність до сесії?

На черговому засіданні ректорату, яке відбулося 18 травня цього року, розглянуті питання підготовки до літньої екзаменаційної сесії і роботи Державних екзаменаційних комісій.

Доповідач — начальник навчальної частини М. В. Падченко проінформував членів ректорату і деканів про роботу кафедр з ліквідації академічної заборгованості студентів денної форми навчання. Було б, однак, краще, якби ця робота була завершена не пізніше місяця після зимової сесії. Доповідач був змушений констатувати, що на ряді факультетів проводиться недостатня організаційна робота по ліквідації заборгованості студентами, які навчаються без відриву від виробництва. На середину травня їх налічувалось по університету близько 150 чоловік.

Основна увага членів ректорату була зосереджена на організаційних питаннях проведення літньої сесії. Зазначено, що не дивлячись на своєчасно виданий наказ ректора, на деяких кафедрах і деканатах знову і в запізненням ведеться підготовка розкладу сесії для студентів денної форми навчання. Це, перш за все, стосується факультетів романо-германської філології, юридичного, історичного, механіко-математичного. Мимохідь виникає питання: в чому справа? Винні недовідчені диспетчери чи заступники деканів?

Ректорат турбує і незадовільна організаційна робота деяких деканатів по підготовці і проведенню засідань Державних екзаменаційних комісій. Їх в університеті двадцять. Сьогодні на філологічному і юридичному факультетах продовжується робота державних комісій з наукового комунізму. Є перші оцінки, як «відмінно», так і «незадовільно».

Попереду на факультетах завершення студентами-випускниками дипломних робіт, їх захист на ДЕК. І в цій справі є немало проблем, над якими слід замислитись вже зараз.

Університет живе напередодні найважливішої події — урочистого випуску молодих спеціалістів, вручення їм дипломів про закінчення вузу. Багаторічна практика показує, що ця важлива робота проводиться у нас досить таки буденно, без дотримання традиційних ритуалів. Випускники залишають стіни університету без конкретних побажань стосовно підтримання у майбутньому тісних зв'язків з рідним факультетом. Як не прикро, але сьогодні механіко-математичний, юридичний та інші факультети ще навіть не приступили до виписки дипломів. А історичний і юридичний факультети з лютого не можуть забезпечити фотографування своїх кращих випускників для університетської Дошки пошани. Про яку перебудову в стилі роботи можна говорити в подібних випадках?

В обговоренні питання взяв участь проректор професор В. М. Тоцький, який нагадав присутнім про відміну так званого умовного перекладу, який існував до останнього часу. Зараз така практика заборонена. Отже, студент, який не складе літню сесію до 1 вересня, буде відрахований з університету. Це та інші положення про проведення екзаменаційної сесії зобов'язують членів ректорату, деканів, партійні, комсомольські і профспілкові організації факультетів не гаяти часу здійснити серйозні заходи, які б виключали будь-які недоліки в проведенні цієї важливої кампанії.

Все добре, вічне—від учителя

Чи потрібні практиканти школі?

Прочитавши в газеті «ЗНК» від 20 березня замітку студентки I курсу філфаку О. Крапивницької про педпрактику, я не можу промовчати. По-перше, тому, що аналогічним чином проходила педпрактика і у нас, а по-друге, я майже два роки тому закінчила 58-у школу.

Ми, студенти — хіміки, проходили практику в школі № 10. Спочатку була привітна зустріч з директором. А потім менш привітне запитання: хто ви, звідки і чому? Можна зрозуміти директора школи, який заплутався в студентах, що приходять. Адже, крім нас, в цій школі працювали і студенти педіну. Як тут всіх запам'ятати? Тим більш, що приходили лише дівчата — для проходження практики нам була виділена п'ятниця — день, коли у хлопців заняття на військовій кафедрі. Автоматично вони від педпрактики звільняються. Дивно, чи не так?

Кілька п'ятниць пішло на освоєння і знайомство, розподіл по класах. Це — після численних, безрезультатних походів в школу, коли ми йшли звідти ні з чим. Вчителі, в переважній більшості своїй, не пускають студентів на уроки. А для проведення позакласної роботи виділений нам один день на тиждень не підходить. Доводилося відпрошуватися з занять в університеті, але не кожний викладач відпустить. Чи не краще було б виділити для педпрактики тиждень, протягом якого ми змогли б принести користь школі?

Як бачимо, і студенти хімфаку не змогли здійснити своїх планів. Мимохідь напрошується висновок: школі (тобто її керівництву) студенти-практиканти не потрібні.

Т. кулик,
студентка II курсу хімфаку.

Зустріч з ветераном

42 роки минуло відтоді, як останній залп сповістив всьому світу про перемогу радянського народу у Великій Вітчизняній війні. Під мирним небом виросло вже не одне покоління людей. Та з кожним роком не слабшає почуття вдячності до людей, що винесли на своїх плечах весь тягар цієї народної битви. Багато ветеранів живуть і трудяться серед нас, передаючи молодому поколінню свою любов до Батьківщини, вірність Комуністичній партії, багатий життєвий і трудовий досвід.

Так було і в I-му гуртожитку на зустрічі студентів з чудовою людиною, ветераном війни, підполковником у відставці Л. О. Гутманом. Зустріч була організована кафедрою політекономії. Слухаючи спогади ветерана, ми разом з ним пережили незабутні сторінки нашої історії: оборону Одеси, битву за Сталінград, звільнення Австрії. Ми взнали багато нового про повоєнний час, про роль, яку відіграють наші Збройні Сили у збереженні миру на Землі.

Буржуазна пропаганда намагається довести, що трагедія нашого народу в другій світовій війні нібито використовується з метою пропаганди. Ця зустріч, як і мільйони людей, що приходять до пам'ятників жертвам фашизму, показала, що пам'ять про війну — не пропаганда, а прояв нашої совісті, обов'язок громадянина. І День Перемоги завжди залишиться святом миру, святом торжества гуманізму та справедливості.

Ф. ПАВЛЕНКО,
аспірант.

Незабаром сесія. Не можна гаяти жодної хвилини.
Фото Є. КРАСНОПОЛЬСЬКОГО.

Що треба знати про педагогічну практику?

У відповідності з Основними напрямками реформи загальноосвітньої і професійної школи та постановою ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР від 12 квітня 1984 року, на педагогічних факультетах і відділеннях університетів введено безперервну педагогічну практику з I по V курсу.

Зміст педагогічної практики повинен охоплювати такі напрями навчально-виховного процесу: суспільно-політична, навчальна (в тому числі факультативні заняття і позакласна робота по спеціальності), виховна робота. Для ведення навчально-виховної роботи з учнями, починаючи з I курсу, студенти закріплюються за класами, де виконують обов'язки помічника вчителя і класного керівника. Педагогічна практика на кожному курсі завершується підсумковими конференціями, на яких визначаються результати практики.

Структура педагогічної практики студентів містить в собі такі етапи:

1. Педагогічна практика студентів I—III курсів (в період навчання) — 4 тижні.
2. Педагогічна практика студентів III курсу (піонерська) — 4 тижні.
3. Педагогічна практика студентів IV курсу — 4 тижні.
4. Педагогічна практика студентів V курсу — 6 тижнів.

Педагогічній практиці студентів I курсу передую вивчення її завдань і змісту у навчальній дисципліні «Введення до спеціальності і професії викладача». Організується практика деканатами факультетів спільно з кафедрами педагогіки, психології і випускницькими кафедрами. Кафедри суспільних наук надають допомогу у проведенні практики і організують суспільно-політичну роботу студентів.

Перед початком педагогічної практики кожного семестру деканат факультету спільно з кафедрами педагогіки, психології та кафедрами суспільних наук проводить настановчу конференцію, на якій студентам роз'яснюють порядок проходження практики, її зміст, вручають програму педпрактики.

Студент-практикант повинен своєчасно виконувати всі види робіт, передбачені робочою програмою практики, здійснювати навчально-виховну роботу, забезпечуючи єдність ідейно-політичного, розумового, морального, трудового, естетичного та

фізичного виховання учнів. Студент-практикант повинен бути прикладом організованості, дисциплінованості та працьовитості. В процесі роботи з учнями студент повинен прагнути показати свою професійну компетентність, брати активну участь в житті колективу навчально-виховної установи.

З усіх питань, що виникають в процесі практики, студенти повинні звертатися до керівників практики (групового керівника, методистів з кафедр педагогіки та психології, факультетського керівника), а через них — до адміністрації навчальних закладів.

Кожен студент-практикант веде щоденник (єдиний з I по V курсу), в якому фіксує результати спостережень і аналізу навчально-виховної роботи, а також зошит з планами-конспектами всіх проведених уроків, виховних і позакласних заходів з предмету.

По закінченні педагогічної практики студенти подають груповому керівникові практикантів на I, II, III курсах — щоденник і звіт про виконання завдань, окремі розробки завдань;

на IV курсі — щоденники і звіт про виконану роботу, плани-конспекти уроку, виховного і позакласного заходу, психолого-педагогічну характеристику на одного учня, підсумки виконання завдань з НДРС;

на V курсі — щоденник і звіт про виконану роботу, плани-конспекти одного-двох уроків, позакласного заняття, аналіз уроку і виховного заходу, психолого-педагогічну характеристику колективу учнів, звіт з ГПП, звіт про виконання завдань з НДРС.

На основі поданих документів і характеристик комісія у складі групового керівника, викладачів кафедри педагогіки, психології проводять на кожному курсі заліз з диференційованою оцінкою. Студенти-практиканти організують свою діяльність у відповідності з вимогами Статуту навчально-виховних закладів, дотримуються правил внутрішнього розпорядку, виконують розпорядження адміністрації і керівників практики. У випадку невиконання вимог, пред'явлених до практиканта, він може бути усунений від проходження практики.

К. НОВІКОВА,
завідуюча
виробничою
практикою ОДУ.

15—16 травня в Києві відбувся п'ятий з'їзд вчителів Української РСР. Його учасники обговорили питання «Про хід виконання в республіці рішень XXVII з'їзду КПРС і XXVII з'їзду Компартії України, Основних напрямів реформи загальноосвітньої і професійної школи по дальшому підвищенню якості навчання і комуністичного виховання підрастаючого покоління». З доповідями Міністерства освіти УРСР і Державного комітету Української РСР по професійно-технічній освіті виступили міністр М. В. Фоменко і голова комітету Є. М. Кадацький.

На з'їзді виступив також член Політбюро ЦК КПРС, перший секретар ЦК Компартії України В. В. Щербицький.

Третій рік йде шкільна реформа. В усіх областях, містах, районах і в цілому по республіці розроблено конкретні плани її реалізації, визначено завдання на кожен рік. Однак темп і глибина передбачених реформою перетворень ще не відповідають вимогам часу. Суворі і об'єктивна критика, що прозвучала у виступі М. С. Горбачова на XX з'їзді комсомолу, горючі делегати, зобов'язує глибоко проаналізувати причини повільної перебудови народної освіти.

Ми зустрілися з делегатом V з'їзду вчителів, викладачем 35-ї одеської школи Людмилою Олександрівною Морозовою і попросили її поділитися своїми враженнями про роботу з'їзду. Людмила Олександрівна — випускниця Одеського університету, в 1972 році вона закінчила вечірнє відділення філологічного факультету. Ще до університету працювала вожатою в школі, в піонерському таборі «Молода гвардія». Зараз вона поєднує викладання російської мови та літератури з численними обов'язками організатора позакласної роботи.

У багатьох виступах делегатів з'їзду, у пропозиціях, поданих на з'їзді, — а їх було понад 170 — було розглянуто багато проблем шкільної реформи, — говорить Людмила Олександрівна. — З'їзд присвятив свою роботу аналізу стану справ в системі середньої освіти. У матеріалах з'їзду, що опубліковані в пресі, визначені проблеми, які обговорювалися: консерватизм і формалізм у керівництві школами від низових ланок до Міністерства освіти, заорганізованість шкільного життя, низька якість уроків, перевантаження учбових планів, повільне впровадження ефективних засобів навчання, нових підходів до ідейного, морального і трудового виховання тощо.

Хочу зупинитись на деяких із них. У виступі міністра вищої школи республіки В. П. Пархоменка підкреслювалось, що повинна бути створена єдина система освіти, встановлене тісне співробітництво, зворотній зв'язок студентів педагогічних спеціальностей зі школою. В нашій школі багато робиться для розв'язання цього завдання.

35-а школа — базова школа практики студентів Одеського університету. Викладачі російської мови та літератури Галина Семенівна Савинцева, Діна Мар'янівна Майданюк, завуч Ніна Олександрівна Єсипенко активно співробітничать з кафедрою російської мови та літератури ОДУ, допомагають студентам-філологам, які приходять до школи на практику, оволодіти навиками викладання, полюбити роботу вчителя-словесника. Поліпшенню

викладання в школі російської та української мови і лі-

тератури було приділено багато уваги на з'їзді. Український поет Борис Олійник сказав, що, живучи в країні Леніна і Пушкіна, ми не мислимо себе без російської мови, так само, як без рідної української. Я записала його слова: «Все добре, вічне — від вчителя. То безсмертне, як саме життя». Говорилось, що в школі потрібно глибше викладати сучасну рідну літературу, знайомити школярів з кращими її досягненнями. На з'їзді підкреслювалось, що одним професійних знань ще мало для того, щоб стати справжнім педагогом. Важливо прищепити майбутньому вихователю подвижницьке ставлення до свого призначення, наділити його даром переконання і виховання, впливу на юний розум і серце.

Надбати ці якості студентам університету допомагають наші класні керівники, які працюють з ними під час педпрактики. — Тетяна Миколаївна Ковтун, Неля Михайлівна Рималіс, Лариса Василівна Мірошніченко, Тетяна Дмитрівна Степаненко, Ліліана Вікторівна Кутасіна та інші. В 35-й школі багато цікавих форм громадської роботи — загін прикордонників, клуб інтернаціональної дружби, клуб «Пошук». Випускник ОДУ, вчитель англійської мови Микола Володимирович Кудимов організовує шкільні туристські походи. Працюють юні держжінці, юні гайдарівці, школярі беруть участь в роботі фонду миру. Так що у наших учнів дозволя заповнені цікавими корисними справами. Недарма студентки IV курсу філфаку, які в цьому році проходили у нас практику, сказали, що обов'язково приведуть своїх дітей вчитися до нашої школи. І це велика похвала школі, постановці у ній навчальної та виховної роботи.

Зараз після вчительського з'їзду, багато питань буде враховано, переглянуто, ряд предметів об'єднають з метою розвантажити дітей; поліпшиться і матеріальна база педагогічної праці. Роботи багато, і тим, хто завтра прийде до школи з університетської лави, потрібно готувати себе до відповідальних і благородних обов'язків вчителя.

Б. ВЕРНІКОВА.

«Чорноморська комуна»

10 листопада 1947 року обласна газета «Чорноморська комуна» сповістила: «В одному з найбільших і найстаріших учбових закладів Одеси — державному університеті ім. Мечникова в дні жовтневих свят вишов перший номер газети «За більшовицькі кадри». Ця

багатотиражна університетська газета відновила свій вихід після майже 6-річної перерви.

Святковий номер присвячений роботі і досягненням університету. У спеціальній великій добірці докладно розповідається про учбову і наукову працю 9 факультетів з їх чис-

про «ЗНК»

ленними кафедрами та 8 науково-дослідними закладами. З чим вони прийшли до знаменної дати — 30-річчя Жовтня? На сторінках газети «За більшовицькі кадри» чимало інформації, які знайомлять читача з університетськими новинами. Серед них привертає увагу розповідь про диплом-

ну роботу студента V курсу філологічного факультету тов. Забкрицького «Повість про героїзм простих радянських людей». Автор має 13 урядових нагород. Він почав війну солдатом під Одесою і закінчив її капітаном на Тихому океані... Багатотиражна газета «За більшовицькі кадри» допомагає колективу університету у вихованні радянських спеціалістів різних галузей.

ЗЛО ДОЛЖНО БЫТЬ НАКАЗАНО

и совести людей, пробуждает в их душах гнев к тем, кто расправляется с борцами за права своего народа, к расистам. Каждый эпизод волнует, будоражит зрителя, воодушевляет их на борьбу против расовой дискриминации. Самые трогательные образы — детские. Их будущее зависит и от нас. Последние кадры фильма: девушка в белом платье бежит в ночь, в темноту. Глаза испуганные. Вот-вот в спину ударят пули, пущенные белыми людьми. Хочется закрыть собой этого ребенка.

ЧАН ТХИ ФЫОНГ: Фильм произвел очень сильное впечатление. Жизнь, переполненная несправедливостью, жестокостью, обретает реальные черты на экране, вызывает естественный для всякого честного человека протест. Краски не сгущены:

борьба «белых хозяев» с «черными рабами» — реальность в сегодняшней ЮАР. Фильм заставляет людей сопереживать, думать, выступает как призыв к борьбе за гуманизм на Земле.

НГУЕН АНЬ ТУЕТ: Борьба против расизма в ЮАР становится все более ожесточенной. Написано немало художественных произведений, поставлено много кинофильмов, призывающих к поддержке справедливой борьбы с расизмом. Фильм «Амок», созданный советскими и южно-африканскими кинематографистами, произвел на меня сильное впечатление. Он вызывает у зрителя ненависть к расизму. Мириться с тем, что происходит в ЮАР, невозможно. Все честные люди мира должны бороться, чтобы зло было наказано.

Огромное впечатление на иностранных студентов, обучающихся в ОГУ, произвел фильм «Амок», который демонстрировался в рамках программы университета «Клуба политического фильма». Вот лишь несколько высказываний вьетнамских студентов.

НАМ ФЫОНГ: Фильм вызывает

Памятник мужеству

Комитет комсомола Одесского госуниверситета совместно с клубом воинов-интернационалистов обращается с призывом к комсомольцам, молодежи, всем трудящимся города — героя Одессы: внести свой вклад в строительство памятника воинам-интернационалистам.

Бойцы студенческих строительных отрядов госуниверситета и инженерно-строительного института избрали почетными бойцами ССО наших земляков — одесситов, погибших при выполнении интернационального долга, с последующим перечислением заработка почетного бойца в фонд строительства памятника.

Всем желающим внести свой вклад в строительство памятника воинам-интернационалистам сообщаем, что перечисления необходимо переводить на счет Центрального райкома комсомола р/с 1700804 в Живтневом отделении Госбанка, с пометкой «На памятник воинам — интернационалистам». КОМИТЕТ КОМСОМОЛА ОГУ, КЛУБ ВОИНОВ-ИНТЕРНАЦИОНАЛИСТОВ.

ЖЕНЩИНА И СОВРЕМЕННОСТЬ

В дискуссионном клубе «Время и экономическая мысль» состоялось совместное заседание кафедры политэкономии и русского языка как иностранного. «Женщина и современность» — такой была тема этого заседания.

Участники дискуссии остро обсуждали вопросы о положении женщины в современном мире, о возможностях проявления ее таланта в разных странах.

С интересом участники дискуссии выслушали сообщение аспиранта — стажера из Вьетнама Ха Ван Фана, который рассказал о роли вьетнамской женщины в деле спасения и защиты родины.

Дискуссионный клуб разработал программу, в которую включены темы, наиболее интересующие студентов. Это прежде всего проблемы социально-экономического развития нашей страны в свете решений XXVII съезда КПСС.

Е. МАКЕЕВА,
ассистент кафедры политэкономии,
кандидат экономических наук.
Л. МОСИЕНКО,
преподаватель кафедры РКИ.

МИР. ДРУЖБА. ВЕСНА

Под таким девизом проходил недавно в студенческом кафе «Метроном» вечер-встреча студентов юридического и филологического факультетов, изучающих немецкий язык, со студентами из ГДР, находящимися на стажировке в нашем университете.

Вечер прошел в теплой и дружеской обстановке. Прозвучали стихи и песни на немецком и русском языках. В свою очередь советские студенты рассказали немецким друзьям о реформе высшей школы, проводимой в СССР, о проблемах реализации учебного процесса в условиях перестройки.

Главная задача молодежи — сохранение и упрочение мира, борьба за разрушение и разрядку, против агрессивных намерений империалистических держав. Об этом говорили все участники встречи.

А. КОВАЛЕНКО, студент II курса юрфака.

БЕСКОРЫСТНАЯ ПОМОЩЬ ЕГИПЕТСКОМУ НАРОДУ

Накануне Дня освобождения Африки наш корреспондент беседовал с доцентом кафедры инженерной геологии Михаилом Федоровичем Ротарем, который в 1966—1968 г.г. в составе группы советских геологов работал в Египте по оказанию помощи этой стране.

— Наша группа состояла из 70 специалистов-геологов. Занимались мы поиском и разведкой железной руды, фосфоритов, свинцово-цинковых руд, флюксов для металлургической промышленности. Я был старшим гидрогеологом этой группы: в мои обязанности входила оценка обводненности потенциальных месторождений, т.е. оценка возможности его эксплуатации в связи с гидрогеологическими условиями.

— Михаил Федорович, а как относились к вам египтяне?

— Отношение было исключительно хорошее. Нас с радостью встречали в пустыне бедуины-кочевники, в селениях — феллахи. Народ в Египте очень гостеприимный. Даже бедный феллах считал своим долгом

усадить нас в тени на самое почетное место, специально выносил домотканый коврик, чтобы гость не сидел на земле, поил чаем.

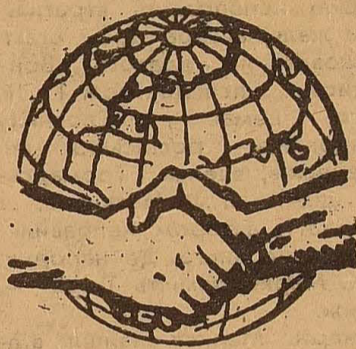
— Наверное, трудно работать в пустыне?

— Нелегко. Жара в тени достигала 47 градусов, приспособление голыми руками к штангам на буровой грозило ожогом. Первые три месяца было особенно тяжело, потом понемногу акклиматизировались.

— А что Вам запомнилось в этой командировке больше всего?

— По роду работы мне довелось исколесить всю страну — от дельты Нила до Асуанской плотины. Осмотрел практически все археологические памятники Древнего Египта. Запомнились, конечно, знаменитые пирамиды. Но, знаете, главное воспоминание осталось от общения с людьми. В Египте мы оставили много коллег-друзей, о которых с теплой вспоминаем по сей день.

Ю. ВИНОГРАДОВ.

Иностранцы учащиеся Одесского госуниверситета — частые гости в клубе интернациональной дружбы школы № 9, которым руководит преподаватель Л. Полонская.

Недавно там побывали бакалавры и аспиранты из Афганистана, Индии, Египта, Алжира и Ирана, которые учатся в Советском Союзе первый год. Встреча была интересной как для иностранных учащихся, так и для советских школьников.

Бакалавры из Афганистана Хасан Аман, Аманулла Рахсех, Фахима Фахари рассказали о жизни и проблемах страны, об Апрельской революции.

В апреле отмечалась 40-я годовщина подписания договора между СССР и Индией. Бакалавр Тапас Бандопахайя из Калькутты ответил на многочисленные вопросы школьников об обычаях и традициях дружественного народа.

Свои рассказы бакалавры иллюстрировали красочными плакатами, открытками, альбомами.

Ребята показали гостям школу: хорошо оформленные кабинеты, школьные музеи, спортивный зал, просторные классы, комнаты отдыха, спальни для самых маленьких учеников — шестилеток.

На прощание школьники и иностранные учащиеся обменялись адресами, сфотографировались, гости расписались в памятный альбоме КИДА.

В. КОРНИЛОВА,
Л. ДИДЫК,
преподаватели кафедры РКИ.

— Чем теперь думаете заняться? — вопрос капитану Святославу Пелищенко.

— Вернусь в семью, к нормальной жизни.

— Как это было!

— Было трудно. Встреча получилась очень напряженной. Мы проиграли домашнее задание — пьесу, сыгранную на едином дыхании. На репетициях оно казалось нам лучше предыдущих. Но — не влезло в ткань общего тона игры, не было воспринято аудиторией. Мы рассчитывали, что домашнее задание станет заключительным аккордом, последней точкой, апофеозом встречи. Заключенное между конкурсами-экспромтами оно, безусловно, потерялось.

— В этой встрече вы победили. Реально. Удается ли вам повторить свой успех в телевизионной встрече?

— Надеемся. Во всяком случае, представители команды будут допущены к монтажу видеозаписи.

Своими впечатлениями делятся участники финальной встречи КВН.

Игорь Лосинский: Не буду пытаться объять необъятное. Сейчас трудно сказать что-либо определенное; кроме эмоциональных всплесков — ничего.

Юрий Кордонский: Мы победили. В пяти конкурсах из семи. В составе жюри были Фазиль Искандер, Эльдар Рязанов, Александр Иванов, Гарри Каспаров, Андрей Дементьев, Аркадий Арканов и, конечно, Ярослав Голованов. Не было Э. Успенского, Ю. Макарова, В. Пескова, Ю. Ростя.

Евгений Каминский: Игра по своей спортивности, напряженности, драматизму не знает ра-

ных. Это был настоящий интеллектуальный спор. Блестящая победа Славы в конкурсе капитанов! Были сильны в экспромтных конкурсах: разминку выиграли вистую, подтвердив правильность нашего джентльменского приветствия.

Евгений Ханг: Победили в сложной борьбе. Сложности были как объективного, так и субъективного характера. Хорошо, что прошли через все. Это банальность. Но вот эта банальность стала реальностью. Обошелся, как видите, без шуток.

Э. А. Чечельницкий: Было тяжело, но... хорошо.

Сергей Осташко: Мы сдела-

ли все, что могли — победили.

На этом можно было бы поставить точку, но... Возникла идея создания при студклубе ОГУ музея КВН. Игра эта в Одессе в почете много лет. Теперь в нее успешно включилось новое поколение одесситов. Капитану джентльменов ОГУ идея понравилась. «Но, — сказал он, — нужны энтузиасты». Надеюсь, их немало среди наших читателей — почитателей КВН. С предложениями обращайтесь в «ЗНК».

Видеозапись финальной встречи ОГУ—МХТИ ЦТ планируется показать 13.VI.87 года.

Олег ГУБАРЬ,
Графика Виктории Беленькой.

Одеські студенти — творцєві «Капіталу»

14 березня 1883 року о другій годині 45 хвилин помер Карл Маркс. Для всіх, хто був знайомий з Марксом, з його працями, з його громадською діяльністю, ця звістка стала потрясінням. Про смерть вождя світового пролетаріату писали багато.

Російська легальна преса різних напрямів відгукнулася на смерть Маркса короткими повідомленнями, некрологами і статтями. Не мовчали й одеські газети.

17 березня 1883 року одеська політична, економічна і літературна газета «Новоросійський телеграф» (№ 2425) повідомила своїх читачів про те, що «в Аржантелі помер відомий соціаліст і письменник Карл Маркс». (Маркс, як відомо, помер не у Франції, як написано в газеті, а в Лондоні).

Політична, літературна і комерційна газета «Одеський листок» — видання буржуазно-ліберального напрямку — 20 березня 1883 року (№ 52) писала: «Днями помер Карл Маркс, відомий соціалістичний письменник і організатор». Потім слідував короткий опис громадської діяльності К. Маркса, який не повністю відповідав реальним фактам. І жодного слова про К. Маркса як вченого і автора «Капіталу».

Були вміщені повідомлення не лише про смерть Маркса, але й про його похорони. Так, «Одеський листок» 25 березня 1883 року (№ 57) надрукував замітку «Похорони Карла Маркса». Замітки в «Новоросійському телеграфі» та «Одеському листку» були вміщені у розділі «Закордонна пошта» без вказівок на авторство.

Велика стаття під назвою «Карл Маркс» з'явилась на шпальтах політичної, економічної і літературної газети «Одеський вісник» 29 березня 1883 року, № 60.

«Нещодавно, як відомо нашим читачам з телеграм, — писала газета, — помер відомий вчений, європейський економіст, який вперше в Європі створив політико-економічну науку. Хто не чув про фундаментальну книгу Маркса «Капітал», яка викликала таку сенсацію в Європі, поклавши початок серйозному вивченню економічної науки і проголосивши зовсім новий напрям у цьому вченні?»

Автор статті про К. Маркса змальовує умови громадського

життя і стан економічної науки, які передували появі «Капіталу» Маркса, зупиняється на змісті і тому «Капіталу» і досить побіжно на громадській діяльності К. Маркса.

«Його книга «Капітал», — відзначає газета, — містить переконливі свідчення серйозної і ретельної праці, копійної роботи, тонкого філософського розуму, величезної начитаності, великої і різнобічної ерудиції. В цій книзі немає мертвих, безцільних цитат, але є маса живих прикладів, взятих з офіційних джерел. Виклад послідовний і стрункий, розділи логічно пов'язані між собою». Проте автор не до кінця зрозумів і розібрався в «Капіталі» К. Маркса, тому що бере на себе сміливість знаходити помилки і не погоджується з Марксом. Далі він наводить високу оцінку, яку дав Карлу Марксу Анненков: «Це була людина, складена з енергії, волі і непохитного переконання. Так і видно було, що він був покликаний управляти умами і законодавствувати над ними і вести їх за собою... Суспільна наука зазнала з його смертю непоправної втрати».

На жаль, автора цієї статті встановити не вдалось. Вона підписана псевдонімом Г. Л., якого немає у «Словнику псевдонімів російських письменників, вчених і громадських діячів» І. Ф. Масанова.

У статті автором неправильно вказане місто, де народився К. Маркс, замість Тріра — Париж.

Смерть Маркса знайшла відгук серед передових представників російського студентства.

Одеські студенти зібрали гроші і послали їх Фрідріху Енгельсу з проханням покласти вінок на могилу Карла Маркса. Напис на вінку згідно з їх проханням повинен був проголошувати: «Карлу Марксу, творцєві «Капіталу» і засновнику Міжнародного Товариства Робітників, від групи соціалістів Одеського університету, його учнів і послідовників».

Повідомлення про це було опубліковано в газеті «Соціал-демократ» (німецькою мовою), (№ 17), 19 квітня 1883 року.

Відгук одеських студентів на смерть Маркса — яскравий приклад живого інтересу передової частини російського студентства до революційної теорії марксизму.

О. НОТКІНА,
бібліограф НБ ОДУ.

Чи завжди потрібні ліки?

Фізіотерапія, мабуть, найстародавніша галузь медицини. Спонон віку люди, щоб позбутись незрозумілої недуги, використовували життєдайні промені сонця, купалися в морі, шукали цілющі грязі, озера. Стародавнім лікарям були відомі і цілющі властивості янтарю, електрики. Вони знали: якщо спійманого в морі електричного ськота або вугря прикласти до великої ділянки тіла, то стає легше. Зараз медицина використовує найрізноманітніші фізичні фактори при лікуванні і профілактиці захворювань.

Застосування фізіотерапії зовсім не заперечує лікувальної терапії. За останні роки фармакологи створили багато лікувальних препаратів, які дозволяють швидко і ефективно діяти на хворобливі явища: зняти біль, позбутися високої температури. Однак ця швидкість має й негативний бік. Відчувши поліпшення, людина перестає лікуватися, але це не значить, що вона видужала, ліки лише загнали хворобу в глибину організму, а це може викликати її хронічну форму. Іноді сильно діючі речовини підмінюють природні процеси організму, викликають побічні явища.

Враховуючи ці ускладнення, медики намагаються якомога менше призначати ліків, підходять до хворого більш диференційовано в кожному окремому випадку. Ось тут на допомогу приходить масаж, фізкультура, голотерапія та інші лікувальні засоби.

Головна мета фізіотерапії — вивчення всіх дуже складних, ще непізнаних закономірностей, дії фізичних факторів на організм людини. Великий російський вчений І. П. Павлов сказав: «Тільки той може сказати, що він вивчив життя, хто зміг повернути порушений хід його до норми».

Р. ФРІДМАН,
лікар — фізіотерапевт.

ПОШТА «ЗНК»

Вчити і виховувати на традиціях факультету

Сьогодні багато говорять і пишуть про виховання історією. При цьому не слід вважати, що таке виховання стоїть осторонь професійної діяльності, в тому числі і юридичної. Так, одним з важливих моментів, що забезпечує, а, точніше, повинен забезпечувати, виховання майбутнього спеціаліста юридичного профілю є виховання історією студентів юридичного факультету в Одеському державному університеті ім. І. І. Мечникова. За підрахунками професора О. В. Сурилова, в цьому році юридичний факультет має відзначити своє 150-річчя. Однак такий далекий екскурс в минуле факультету зробити надто складно, оскільки спеціальних розробок з цього питання майже нема. Хто вони, ті, що працювали і вчилися у цей період? Ким стали випускники, який особистий внесок зробили у розвиток революційного руху на півдні України, юридичної теорії, практики боротьби з правопорушеннями? Відповіді на ці та інші запитання тепер можна дати лише в найзагальнішому вигляді.

Після переїзду факультету в новий аудиторний корпус не стало навіть аудиторії, присвяченої пам'яті А. І. Желябова.

В наш час далеко не всі студенти знають, що він вчився на юридичному факультеті Новоросійського університету, не кажучи вже про його революційний шлях та особисті якості. Досі належним чином не оцінено внесок випускників нашого факультету у становлення Радянської влади і формування радянського законодавства. Наприклад, мало хто знає, що Є. Г. Ширвиндт, який закінчив юридичний факультет Новоросійського університету в 1914 році, був одним із тих, хто укладав перші декрети і закони Радянської влади — це й історичний декрет «Про суд» № 1, і виправно-трудоий кодекс 1924 року.

Як відомо, історія складається з діяльності конкретних осіб. Відновлюючи імена викладачів, співробітників і студентів факультету, ми зможемо ясніше уявити нашу культурну спадщину, повною мірою оцінити значення нашого факультету в житті суспільства і держави. Тільки відтворивши історію факультету, можна говорити про його престиж. Починати треба з малого: створити галерею випускників юридичного факультету, спершу випускників останніх років. Чим не справа для комсомоль-

ської організації факультету? Але здається, що вона поки не під силу нашим комсомольцям. Щоправда, кілька років тому на факультеті було створено групу «Пошук». Однак зіткнувшись з першими труднощами пошукових робіт, ця

група розпалася. Звичайно, тут вина не тільки студентів-комсомольців, але й викладачів, адміністрації факультету, які досі не забезпечили можливості конкретної роботи з написання історії факультету. Необхідно в наступному навчальному році виділити з різних дисциплін спеціальні теми курсових робіт по історії факультету, встановити спеціальні пільги студентам, які особливо відзначились у пошукових роботах. Що стосується відродження аудиторії А. І. Желябова і виділення аудиторії для галереї випускників, то в розв'язанні цього питання комітету комсомолу повинен допомогти деканат факультету.

Активність у конкретних справах є свідченням дійсної перебудови у вузі. В цьому плані активність у такій важливій справі, як створення історії юридичного факультету Одеського (Новоросійського) університету уявляється настійною необхідністю і вимагає зусиль не тільки комсомольської організації факультету, але й кожного студента та викладача.

Ю. ОБОРОТОВ,
доцент кафедри теорії та історії держави і права.

НОВА КНИГА

Математичний покажчик

В епоху науково-технічної революції спостерігається швидке зростання інформації в провідних галузях знань, в тому числі і в математиці. Проникнення математики в різноманітні галузі теоретичних і прикладних досліджень призвело до появи великої кількості нових термінів, формул і теорем, і значно ускладнило пошук необхідної інформації.

Пошук інформації навіть по такому фундаментальному довідково-інформаційному виданню, яким є реферативний журнал «Математика», вимагає чимало часу. Звичайні довідкові видання не справляються з потоком нової інформації.

В зв'язку з цим дуже цікавим для математиків є «Математичний покажчик» М.-Б. А. Бабаєва (Баку: Елм., 1986, — 708 с.), який є новим типом довідково-пошукового видання. «Математичний покажчик» побудовано за принципом алфавітно-предметного покажчика, який вміщує терміни і визначення, теореми і формули, що містяться в найбільш значущих книгах і монографіях в галузі математичного аналізу, включаючи теорію функцій і функціональний аналіз.

Для покажчика було відібрано 100 монографій довідників і навчальних посібників, написаних вітчизняними і зарубіжними математиками, і виданих в СРСР у повоєнний час.

В першій частині покажчика подається список 100 книг і монографій з галузі математичного аналізу. В другій частині в алфавітному порядку подаються математичні терміни, визначення і теореми з математичного аналізу. Для кожної предметної рубрики вказується номер і сторінки першоджерела, що містить інформацію про даний термін. В третій частині покажчика в латинському алфавіті наведено математичні символи і формули, умовні позначки і знаки, для яких також вказано номери і сторінки першоджерел.

Новий «Математичний покажчик» являє собою цінний довідково-пошуковий посібник, що дозволяє швидко знайти конкретну інформацію в галузі математичного аналізу і буде корисним не тільки для спеціалістів і студентів-математиків, але й для спеціалістів найрізноманітніших теоретичних і прикладних галузей знань, які використовують в своїй роботі математичні методи досліджень.

С. КИРИЧЕНКО,
головний бібліограф
НБ ОДУ.

8 травня в Одесі відбулася міська міжвузівська естафета, присвячена Дню Перемоги. Естафету виграла команда ОДУ (тренер І. Анкісіон).
НА ЗНІМКУ: фінішує студент І курсу біологічного факультету Леонід НАЛИВАЙКО.

Невичерпне джерело

Зі сцени лише чарівна українська пісня. Мелодія захоплює слухача своєю душевністю, неповторністю. Нїби дзвінки переливи срібного струмка звучать молоді голоси.

Саме українська народна пісня стала джерелом натхнення для народного колективу УРСР, хору української пісні Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова. В ці весняні дні хор святкує перший значний ювілей у своїй творчій біографії — 10-річчя з дня заснування. За довгі роки колектив зміцнів, здружився, а головне — знайшов свою творчу особистість. Свідчення цьому — звання лауреата Всесоюзних фестивалів самодіяльної художньої творчості. Двічі колектив приймав участь у телевізійному конкурсі «Сонячні кларнети». В репертуарі хору — народні пісні Центральної України, гуцульські, закарпатські, буковинські, а також пісні сучасних композиторів.

Незмінним художнім керівником колективу є Богдана Іванівна Сімович, завдяки невтомній праці якої хор здобув звання народного. Всю свою любов до пісні, до народних традицій Богдана Іванівна передає молодим вихованцям.

За плідну роботу і пропаганду радянської народної творчості Богдана Іванівна нагороджена почесною грамотою. Творчий досвід і професійні знання передають юнім співакам хормейстри І. Кучер і Р. Юськевич та концертмейстер В. Москалюк.

Університетський колектив знають не тільки в Одесі, а і в інших містах країни. Хор успішно гастролював у Казані, Тбілісі, Мінську, Краснодарі, Прибалтиці, де здобув ширшу і теплу любов глядачів.

Вокальна група дівчат хору виступала на пограниччях Одеського військового округу. Разом з хором виступає група народного танцю під керівництвом хореографа Олени Ліварткави.

Молодий колектив зберігає і передає людям багаті скориби невичерпного джерела — українського фольклору, який має глибинні коріння.

Добрі народні традиції, спрямовані на виховання молоді, її духовне становлення продовжують жити завдяки творчим зусиллям пропагандистів народної пісні.

О. НОВІКОВА,
студентка III курсу
філфаку.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-Центр, вул. Петра Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ: Одеса, вул. Петра Великого, 2, 3-й поверх, кімната 86.

ДЗВОНІТЬ:

тел. 23-84-13.

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.